

HET ORGANISEREN VAN EEN LEESCLUB

WAAR MOET JE AAN DENKEN WAT MOET JE ORGANISEREN HOE PAK JE HET AAN

Eerst

- Maximaal 6 tot 8 deelnemers, minimaal 3 deelnemers.
- Organiseer met iedere deelnemer een gesprekje over: motivatie, scholing, wel/geen leeservaring, belangstellings sfeer en land van herkomst.
- Zorg dat je bekend bent met de niveaoverschillen binnen de groep.
- Zijn het NT1 of/en NT 1.5 mensen? De deelnemers moeten een redelijke woordenschat hebben; de meeste woorden uit de voor te lezen boekjes kunnen begrijpen.
- Kies de samenstelling van de groep: mannen en/of vrouwen.

Daarna

- Wat ga je voorlezen? Houd rekening met niveau, achtergrond, belangstellings sfeer, NT1 en/of NT2.
- Kies de eerste keer een verhaal/boekje dat je in één keer samen uit kan lezen. De keer daarna kan het een boek zijn waar meerdere bijeenkomsten in gelezen wordt en dat meegenomen kan worden om thuis zelf te lezen.
- Neem voor het geval je tijd over hebt of als afsluiter nog een korte tekst of een gedicht mee.
- Bereid je goed voor:
  - lees de tekst altijd van te voren helemaal door;
  - maak een lijstje met hoofdpersonen;
  - maak een lijst met de woorden die belangrijk zijn om het verhaal/boek te begrijpen;
  - leg materialen klaar die de tekst extra ondersteunen en verduidelijken;
  - maak gebruik van teksten die laaggeletterden zelf schreven (die spreken altijd erg aan bij de deelnemers);
  - kom even terug op wat de vorige keer aan bod kwam.

Waar en hoe?

- Zorg in de bibliotheek voor:
  - een rustige, sfeervolle plek met een grote tafel en voldoende stoelen;
  - koffie, thee, koekjes;
  - naambordjes op tafel vóór iedere persoon;
  - voldoende boekjes;
  - leesaanwijzer en/of boekenlegger;
  - iets om aantekeningen op te maken;
  - jassen en tassen apart en telefoons zo veel mogelijk uit.

Introductie van het boek of de tekst

- Introduceer het boek of de tekst uit een boek door de voorkant, achterkant, inhoudsopgave en illustraties van het boek samen te bekijken.
- Vertel iets over de schrijver en laat het meegenomen materiaal zien.
- Activeer de voorkennis alvorens de tekst te gaan lezen.
- Maak een overzicht van de hoofdpersonen op papier of op een flap-over.
- Maak een woordenlijst met uitleg indien deze niet achterin het leesboek staat.

Start van Leesclub

- Welkomstwoord aan de deelnemers.
- Begeleider stelt zich voor.
- Deelnemers stellen zich voor en worden uitgenodigd een kleine anekdote of iets leuks over zichzelf te vertellen.

Het Belevend Voorlezen

- Rustig, duidelijk lezen met intonatie, voordragend zodat het boek gaat leven, kortom belevend voorlezen.
- Houd het boek wat hoger dan maak je gemakkelijk contact met de deelnemers.
- Het is géén leesles maar als iemand graag een stukje voorleest dan kan dat. Het kan echter storend zijn als iemand moeizaam voorleest want dat haalt de vaart uit het verhaal.

- Uitleg: niet altijd bij ieder moeilijk woord stil blijven staan, want dat haalt de vaart eruit.
- Spanningsboog in de gaten houden, zo nodig een pauze inlassen.
- Geef ruimte voor 'beleving en emotie en het eigen verhaal'.
- Realiseer van te voren hoe je omgaat met seks, geweld, grove woorden.
- Zorg dat bij reacties op de tekst iedereen aan bod komt.
- Als het nodig is maak dan afspraken over:
  - iedereen uit laten spreken;
  - naar elkaar luisteren met respect;
  - elkaar helpen met uitleggen van moeilijke woorden.
- Let er bij het voorlezen op dat iedereen de pagina omslaat.
- Bij onrust tijdens het lezen, stoppen en vragen naar de oorzaak.
- Bespreek de keuze van het voorgelezen boek en informeer naar de belangstelling voor het volgende boek.
- Hoe ga je om met deelnemers die te laat binnen komen?
- Geef iets mee om thuis te kunnen lezen (niet verplichtend wel stimulerend).

Het niveau

De ervaring leert dat er vaak meerdere niveaus binnen een leesclub zijn:

- 1 de lezer met weinig of geen leeservaring met een laag technisch leesniveau en een laag abstraher niveau;
- 2 de lezer met hoger abstraher niveau, die beter technisch leest, die begrijpend leest maar nog niet zelfstandig een boek kan lezen;
- 3 de lezer die in staat is abstract te denken, die nog ervaring op wil doen met samen lezen als ondersteuning van zelfstandig moeilijkere boeken lezen, die graag over de inhoud wil praten en op weg geholpen wil worden boeken te kiezen, genres te leren kennen en in het algemeen zijn/haar interesse wil uitbreiden.

Natuurlijk is het onderscheid niet zuiver te maken tussen de drie niveaus. Wij willen ook niet adviseren om de leesclub in niveaus in te delen. Soms is dat ook helemaal niet mogelijk en zijn er lezers van alle drie niveaus in één leesclub aanwezig. In dat geval moet er gekeken worden naar een gezamenlijke belangstelling om tot de keuze van een boek of tekst te komen.

Mogelijk zal de begeleider, bij de keuze van het boek, de knoop doorhakken en zelf een mooi verhaal of boek kiezen, rekening houdend met de diversiteit van de groep.

Doelgroep

Mogelijk kan de samenstelling van de leesclub bestaan uit: huisvrouwen, een gemengde groep, mannen, jongeren, gedetineerden, jonge moeders, mbo jongeren, Nederlandssprekenden (NT1) en niet van oorsprong Nederlandssprekenden (NT2 of NT1½).

Het voor te lezen materiaal

Criteria:

- De tekst moet zich er voor lenen voorgelezen te worden zodat het boeiend is om naar te luisteren, onderhoudend, spannend, informatief, fantasie prikkelend, heldere taal, mooie taal en het liefst identificerend.
- Het moet prettig voorleesbaar zijn dus niet saai, niet negatief, niet zwartgallig, geen bruut geweld en niet grof of plat.

Aanbod:

- Boeken, teksten, gedichten, proza, brieven, films die in combinatie aangeboden kunnen worden en elkaar hierdoor versterken.
- Altijd van te voren de lengte van teksten en/of boeken inschatten zodat de begeleider van de leesclub weet hoeveel tijd een boek neemt (Leeslicht boek; ongeveer 1 minuut per pagina).

Bijlage:

Lijst met de **Tot nu toe samen gelezen boeken in de leesclub**, met:

- een aanbevolen volgorde;
- aanvullende suggesties per boek;
- eventueel mee te nemen materialen per boek.